

gondolkodás kiindulópontjává.²³ A posztmodernben eltűnik a Semmi mint egy metafizikai dimenzió végső maradéka, és megjelenik a kép, a szöveg mint a semmis felszín mögött rejlő végtelen regresszus dimenziója. A „felszín mögött a Semmi van” mondata helyét elfoglalja a „felszín mögött semmi sincs” mondata, ami ezt jelenti: a felszín mögött egymástól különböző más felszínek, képek, szövegek, konstrukciók végtelen sorozata van, vagy ahogy Deleuze mondja: „*Minden dolog mögött ott a különbség. És a különbség mögött semmi sincs.*”²⁴

(Folytatása következik.)

Csengery Kristóf

FALFEHÉR

Maradjon a fal fehér
(így szólok falfehéren),
akár a hó vagy a dér.
A képük, a képed, a képem
ne függjön rajta. Ha nézem,
tért tárjon a szemnek: egészen
tisztát.
A halál, ha eljön értem
(s ha jöttét élve megérem),
mit itt lát,
tekintse ív papírnak,
melyre jó szókat írnak
jókról. Lendüljön az érdem
jegyzésére keze.
S én szóljak (falfehéren):
ím, hát elérkeze.

²³ Ha pedig a dolgok identitását a bennük levő különbség által határozzuk meg, akkor, de csak akkor logikus következtetés a dolgok lényegét egyfajta diszkurzivitásban, a hozzájuk kapcsolódó szövegek viszonyában felfogni. A tudományos gondolkodás számára ez a következtetés azért elfogadhatatlan, mert az a dolgok identitását nem a köztük levő különbségből, hanem a rájuk vonatkozó törvényekből vezeti le. A törvény pedig mindig véges számú axiómára vezethető vissza és nem végtelen számú szövegre. Itt egyébként ismét visszakanyarodhatunk Deleuze ismétlésfogalmához. A dolgok szövegekként felfogva egy végtelen mellérendelésben állnak, és Deleuze épp az egymásból levezethetetlen, mellérendelt fogalmak sorozatára alkalmazza az ismétlés fogalmát, amelyet élesen szembeállít a hierarchikus és véges számú törvénnyel.

²⁴ Deleuze, D/R, 80. o.

A PÓK JOBBAN FÉL

Félek a póktól, mondtam
gyerekként – pedig csupán
borzadtam. Ne félj, biztattak
a szokott felnőtt maszlaggal,
a pók jobban fél tőled, mint
te őtőle. Most már a napok
hálóznak be. Hétfő, kedd,
szerda – csillapíthatatlan
iszonyatom tárgya a naptár.
Ama nap rég nem rémiszt,
várom inkább, bizonytalan
érzéssel a biztosat, melyről
semmit sem tudok, csak azt,
hogy eljön. Nem tartok tőle,
a hozzá vezető úttól annál
inkább, holott kezdettől felé
haladván, ma már önkéntelen
gyorsítok, futó a lejtőn.

SZENT ESTE

Mint aki leül a karácsonyfa alá,
nagy, csodaváró szemekkel néz
a porszívóra, aztán kézbe veszi,

szétnyitja, kiemeli belőle a papír
porzsákot, és ünneplő ruhájának
ujját fel sem tűrve, a ragyogóan

tiszta szobában, a fénylő díszek
és égő gyertyák alatt, izgatottan
markol bele ajándékába, a porba.